

Sygn. akt II Ca 663/16

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Serafin-Tabor (spr.)

Sędziowie: SO Anna Nowak

SO Katarzyna Oleksiak

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku M. B.

przy uczestnictwie I. B.

o wpis w księdze wieczystej

na skutek apelacji uczestniczki I. B. od wpisu Sądu Rejonowego w Chrzanowie Wydział V Ksiąg Wieczystych z dnia 4 lutego 2016 roku, sygn. akt Dz. Kw KR1C/00000345/16

postanawia:

1. oddalić apelację;
2. zasądzić od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSO Katarzyna Oleksiak	SSO Katarzyna Serafin-Tabor	SSO Anna Nowak
------------------------	-----------------------------	----------------

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M. B. domagał się dokonania w księdze wieczystej (...) wpisu na swoją rzecz prawa własności – na podstawie umowy majątkowej małżeńskiej z dnia 14 sierpnia 1996 r., Rep. A nr (...). Wnioskodawca jednocześnie wskazał, że umowa majątkowa małżeńska, na którą się powołuje znajduje się w aktach księgi wieczystej (...).

W dniu 4 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy w Chrzanowie dokonał żądanego wpisu.

W apelacji od powyższego wpisu uczestniczka zaskarżając go w całości zarzuciła Sądowi I instancji:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 626⁹ w zw. z art. 626² § 3 i 5 k.p.c. poprzez uznanie, że wniosek uczestnika M. B. zasługiwał na uwzględnienie, w sytuacji gdy z dokumentów dołączonych do wniosku wynikało, że istnieją przeszkody do dokonania wpisu i brak jest jakichkolwiek podstaw do dokonania w dziale II księgi wieczystej nr (...) wpisu prawa własności na jego rzecz, albowiem z dołączonej do wniosku umowy darowizny z dnia 28 maja 2009 r. sporządzonej przez notariusza Z. K. (Rep. A nr (...)), zawartej na gruncie aktualnie obowiązującego przepisu

art. 33 pkt 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wynika, że nieruchomości objęta zaskarżonym wpisem należy do majątku osobistego I. B.;

2. naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 33 pkt 2 i art. 49 § 1 pkt 1 k.r.o. w związku z art. 5 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, w sytuacji, gdy z umowy darowizny nieruchomości z dnia 28 maja 2009 r. sporządzonej przez notariusza Z. K. wynika, że przedmiot darowizny należy do majątku osobistego I. B.;

3. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego, skutkujące błędnym przyjęciem, że spełnione zostały warunki formalne do dokonania wpisu prawa własności na rzecz M. B. w oparciu o przedłożone przez niego dokumenty.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę skarżonego wpisu poprzez oddalenie wniosku M. B. o wpis w dziale II księgi wieczystej nr (...) prawa własności, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wpisu w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

Wnioskodawca w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie od uczestniczki kosztów postępowania przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest bezzasadna.

Na wstępie wskazać należy, że sąd wieczystoksięgowy, rozpoznając wniosek o wpis w księdze wieczystej, nie ogranicza się do badania wniosku i dołączonych do niego dokumentów jedynie pod względem formalnym. Kognicja sądu wieczystoksięgowego obejmuje także treść tych dokumentów. Jeśli zatem podstawą wpisu ma być dokument obejmujący czynność materialnoprawną (albo wskazujący na dokonanie takiej czynności - zob. art. 32 u.k.w.h.), sąd wieczystoksięgowy bada treść oświadczeń składających się na tę czynność, ustala wolę stron i na tej podstawie określa treść czynności prawnej objętej tym dokumentem. W ramach tego badania sąd ocenia, czy czynność prawna zawiera w swojej treści wszystkie elementy niezbędne do jej dokonania, a jeśli tak, to czy jest ona ważna i skuteczna z punktu widzenia przepisów prawa materialnego, a więc czy wywołała ona skutek materialnoprawny pozwalający na dokonanie wpisu w księdze wieczystej zgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Dlatego sąd wieczystoksięgowy oddał wniosek o wpis, jeśli podstawą wpisu miałyby być np. czynność prawna dotknięta nieważnością albo bezskuteczna (zob. m.in. postanowienie SN z 25 lutego 1963 r., III CR 177/62, OSNCP 1964, uchwałę SN z 26 czerwca 1974 r., III CZP 4/74; postanowienie SN z 16 stycznia 2009 r., III CSK 239/2008; postanowienie SN z 30 czerwca 2011 r., III CSK 272/2010; postanowienie SN z 4 kwietnia 2012 r., I CSK 359/2011).

Wnioskodawca składając wniosek, swoje żądanie oparł na treści umowy majątkowej małżeńskiej z dnia 14 sierpnia 1996 r. – sporządzonej przed notariuszem B. B., Rep. A nr (...), na podstawie której małżonkowie I. B. i M. B. rozszerzyli wspólność ustawową na majątek nabyty w czasie trwania małżeństwa przez każdego z nich na podstawie darowizny (§ 2 umowy). Wypis przedmiotowego aktu znajduje się w aktach księgi wieczystej (...) (k. 29).

Z kolei na podstawie umowy darowizny z dnia 28 maja 2009 r. – sporządzonej przed notariuszem Z. R.. A nr (...) – rodzice uczestniczki J. i D. M. darowali I. B. m.in. nieruchomości objętą księgą wieczystą kw nr (...) – stanowiącą działkę nr (...), o powierzchni 0,1984 ha bez zastrzeżenia, że nieruchomości ta nie wejdzie do majątku wspólnego małżonków (wypis tej umowy znajduje się w aktach księgi wieczystej (...) k. 26-29). Na powyższą umowę powoływała się uczestniczka, twierdząc, że z uwagi na zmianę stanu prawnego nieruchomości objęta zaskarżonym wpisem należy do jej majątku osobistego.

Twierdzenia uczestniczki są błędne.

Umowa majątkowa małżeńska została zawarta między stronami w dniu 14 sierpnia 1996 r. Wówczas obowiązywały przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego sprzed nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r.

o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw. Na gruncie poprzedniej ustawy obowiązywał przepis art. 49, zgodnie z którym, nie można było przez umowę rozszerzyć zakresu wspólności na prawa niezbywalne, wierzytelności z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia, o ile nie wchodzi one do wspólności ustawowej, jak również wierzytelności z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; niewymagalne jeszcze wierzytelności o wynagrodzenie za pracę albo za inne usługi świadczone osobiście przez jednego z małżonków. W związku z powyższym, brak było wyłączenia możliwości rozszerzenia wspólności na przedmioty majątkowe, które przypadną małżonkowi z tytułu dziedziczenia, zapisu lub darowizny, co z kolei prowadzi do wniosku, iż takie rozszerzenie było możliwe.

Obecnie obowiązujący przepis art. 49 par.1 pkt.1 k.r.o. statuuje, że nie można przez umowę majątkową małżeńską rozszerzyć wspólności na przedmioty majątkowe, które przypadną małżonkowi z tytułu dziedziczenia, zapisu lub darowizny. Zgodnie jednak z treścią przepisu przejściowego art. 5 ust.3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 19 lipca 2004 r.) do stosunków majątkowych małżonków opartych w dniu wejścia w życie ustawy na umowie majątkowej małżeńskiej stosuje się nadal przepisy obowiązujące w czasie zawierania umowy. Jeżeli zatem w dniu 20 stycznia 2005 r. małżonkowie pozostawali w ustroju majątkowym umownym, to do oceny istniejącego między nimi ustroju majątkowego należy stosować przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego sprzed wejścia w życie ustawy zmieniającej. Jeżeli zatem małżonkowie zawarli w dniu 14 sierpnia 1996 r. umowę majątkową wprowadzającą ustrój wspólności rozszerzonej, to oznacza, że do majątku wspólnego zaliczyli również przedmioty majątkowe przypadające każdemu z małżonków w drodze darowizny. Powyższe oznacza, że przedmioty takie są zaliczane do majątku wspólnego, nawet gdy ich nabycie przez małżonka nastąpiło już po 20 stycznia 2005 r. (jak to miało miejsce w niniejszej sprawie) .

W konsekwencji zarzuty uczestniczki nie mogły zostać uwzględnione, gdyż wpis dokonany przez Sąd Rejonowy odpowiada prawu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 1 sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 626 ¹§ 1 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o treść art. 520 § 3 k.p.c., na koszty te złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika wnioskodawcy, ustalone zgodnie z § 5 ust. 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z dnia 5 listopada 2015 r.).

SSO Katarzyna Oleksiak	SSO Katarzyna Serafin-Tabor	SSO Anna Nowak
------------------------	-----------------------------	----------------